

Moja prvá návšteva tradičnej latinskej sv. omše alebo 5 dôvodov, prečo hovorím „áno“

Mária Magotsová

2. júna 2023 ✝ Cirkev

Vypočula som si nedávno v jednom z bratislavských kostolov zaujímavú kázeň. Kňaz kritizoval svojich spolubratov v kňazskej službe, ktorí - citujem - behajú okolo oltára vo futbalovom drese, aby zaujali mládež a deti. „Ale liturgia má svoju formu, má byť dôstojná,“ prízvukoval kňaz s tým, že on je - ako zaiste - vidíme, konzervatívny. „Ale čo je zakonzervované, nepokazí sa, vydrží,“ dodal s úsmevom.

Ilustračný obrázok, zdroj: cathopic.com

Veľmi sa mi táto kázeň páčila. Aj ja som totiž už párkrát ostala zaskočená, keď som v kostole na detských omšiach videla počas liturgie pobehujúce a vrieskajúce deti, alebo keď ma počas mládežníckej omše ohlušovali bicie. Nemohla som sa sústrediť.

Teraz, ako dospelá, už viem lepšie pochopiť, prečo bola moja stará mama taká nahnevaná, keď sme sa ako deti so sesternicou chichotali v kostolnej lavici, a prečo ma môj starý otec „pohladkal“ bakoľou po chrbte, keď som sa pánovi farárovi pozdravila „Dobrý deň“ a nie „Pochválený buď Ježiš Kristus“. Vyrastali sme totiž v dobe, kedy bolo nepredstaviteľné, aby bol v kostole hluk a aby sa veriaci nezdravili slušne, „po katolícky“.

A čím som staršia, tým viac tomu rozumiem. Potrebe dôstojnosti liturgie, úctivosti a tichu. A nie som sama, kto po tom túži. Je nás čoraz viac takých, ktorí utekáme tam, kde to ešte nájdeme. A aj to je jeden z dôvodov, prečo som pred časom rada prijala pozvanie zúčastniť sa slávenia tradičnej latinskej omše alebo *Usus antiquior*, známej tiež ako „tridentská omša“ či iba jednoducho „trident“, slúženej podľa Rímskeho misála z roku 1962.

Ako každý katolík odchovaný na „*Novus ordo missae*“ som však ešte predtým telefonovala môjmu spovedníkovi, aby som sa uistila, že tieto tradičné sv. omše sú rovnako platné ako tie, ktoré poznám od detstva. Nesmejte sa, veď napokon ešte som sa s tým nikdy nestretla, len som o tom čítala – a nie všetkému som vtedy rozumela.

Čo ma na tradičnej sv. omši zaujalo najviac?

1. Úcta k Božiemu menu. To som si všimla hneď.

Aj pre portál Christianitas.sk som už napísala článok o tom, prečo ma nesmierne irituje, keď počujem aj katolíkov len tak bezhlavo používať Božie meno nadarmo.

Vedeli ste, že počas väčšiny tradičných svätých omší sa obvykle dodržiava starodávny zvyk pokloniť sa hlavou pri každej zmienke svätého mena Ježiš alebo Najsvätejšej Trojice? Takáto úcta k Božiemu menu je dnes mimoriadne potrebná ako prostriedok nápravy bezbožnosti, ktorá je taká rozšírená pri preklínaní alebo ľahkomyselnom vyslovovaní Božieho mena či mena Panny Márie. Hlboká úcta počas tradičnej sv. omše je skvelý spôsob, ako už aj deti naučiť, že Božie meno je skutočne sväté.

Ilustračný obrázok, zdroj: cathopic.com

2. Sväté prijímanie na kolenách a na jazyk

Druhý bod je to, čo dnes spôsobuje veľké hádky medzi katolíkmi. Ako správne prijímať Eucharistiu?

Keď sa u nás zaviedlo, že Eucharistia sa podáva do rúk, dozaista nielen ja som bola svedkom padajúcich čiastočiek Najsvätejšej sviatosti oltárnej na zem, neúctivého hádzania si Sviatosti oltárnej do úst či obzerania „oblátky“ u menších detí. Na tradičných sv. omšiach však každý prijíma na kolenách a na jazyk. A tiež sa tu nestráca záhadne paténa, ako sa to deje v mnohých kostoloch na Slovensku.

3. Svätá omša sa slávi „*ad orientem*“. Kňaz je obrátený k Bohostánku.

Ad orientem v latinčine znamená „smerom na východ“. Dôvodom je staroveký zvyk stavať všetky kostoly s oltárom obráteným na východ, k Jeruzalemu.

Kritik by mohol povedať, že obrátenie kňaza chrbtom k ľudu spôsobuje, že účastníci sv. omše nepočujú kňaza. Stručná odpoveď na túto výhradu je jednoduchá: kňaz sa neprihovára vám, ale Bohu, ktorý je fyzicky prítomný priamo pred kňazom v svätostánku. Kňaz prináša večnú obetu Ježiša Krista, pravého Boha a

pravého človeka, nášmu Nebeskému Otcovi – prečo by sa pri tom mal odvracať od Otca? Páčilo sa mi, že v centre pozornosti je samotný Boh.

4. Latinčina. S tou som najprv mala problém, ale už uznávam jej prínos.

Nie som znalec latinčiny, preto som so sebou mala pri tradičnej latinskej svätej omši pomôcku – knižku, tzv. malý misálik, kde sú napísané všetky modlitby kňaza, miništranta aj veriacich v latinskej, aj v slovenskej verzii.

Nebola som teda celkom „mimo“ a vedela som, čo sa modlí kňaz, aj kedy si mám klaknúť, ukloniť sa či prežehnať sa. A páčilo by sa mi, keby som mohla prísť do ktoréhokoľvek katolíckeho kostola na celom svete a latinčina by bola všade, lebo s mojou „nápomocnou knižkou“ by som tomu všade rozumela. A omša by všade vyzerala rovnako.

5. Ticho, ktoré ma najprv prekvapilo.

Ako mnohí iní ľudia, aj ja, keď som bola po prvýkrát na tichej tradičnej sv. omši, bola som z toho ticha naozaj prekvapená a nevedela som, čo mám robiť.

Nenápadne som sa obzerala okolo seba na sklonené hlavy veriacich a až neskôr som pochopila, že toto nie je len priestor na „stíšenie“, ale na modlitbu. A kto by nechcel chvíľu ticha, aby sa porozprával s Bohom? Táto chvíľa ticha pre modlitbu je zakomponovaná priamo do samotnej tradičnej sv. omše.

Prečo mladí ľudia začínajú chodiť na tradičné sväté omše?

Už aj také prestížne médium ako *Business World* si všimlo, že napriek súčasnému katastrofálnemu úpadku existuje v katolíckej Cirkvi istá časť, ktorá nielenže neupadá, ale konštantne rastie – a ide o komunitu tradičných sv. omší. Táto sv. omša priťahuje najmä 20- a 30-ročných, ktorým zjavne pomáha udržiavať ich katolícku vieru v tomto čoraz sekulárnejšom svete: *„Dáta ukazujú, že len štvrtina katolíkov vo veku 18 až 29 rokov navštevuje omšu raz alebo viackrát za týždeň, v porovnaní s 98 % v tej istej vekovej skupine tých, ktorí navštevujú (tradičnú) latinskú omšu. Výskum publikovalo Kňazské bratstvo sv. Petra.“*

To nie je všetko. Výskum tiež ukázal, že mladí ľudia priťahovaní tradíciou tak vo veľkej miere konajú na základe vlastného presvedčenia – nejde u nich teda o onen povestný „kultúrny katolicizmus“, či iné vonkajšie vplyvy.

Ilustračný obrázok, zdroj: cathopic.com

Tradičné sv. omše spropagoval aj známy herec

K tomu, že pozornosť svetových médií sa uprela na tradičné sv. omše prispel dozaista aj známy herec Shia LaBeouf. Ten je vo veku 36 rokov tiež súčasťou rastúceho trendu mladých katolíkov, ktorých priťahuje tradičná sv. omša. Štúdie pritom naznačujú, že účastníci tradičnej sv. omše sú oveľa pozornejší a pravdepodobnejšie sa zúčastňujú na bohoslužbách ako tí, ktorí sa zúčastňujú na „*Novus ordo missae*“.

Mladí katolíci skrátka nachádzajú v tradičnej sv. omši a tradičnom katolicizme niečo, čo im inde uniká a štúdie tiež naznačujú, že tí, ktorí sa zúčastňujú na tradičnej sv. omši, sa aj častejšie hlásia k tradicionalistickým názorom.

Na záver

Tento článok nemá ambíciu priniesť hlboké teologické úvahy o „*Novus ordo missae*“ a jeho porovnaní s tzv. „tridentom“. Autorka totiž nie je teologička a jediným cieľom článku bolo len jednoducho a zrozumiteľne opísať, že teraz už začínam chápať, prečo na svete pribúdajú a rozrastajú sa komunity tradičných katolíkov.

Viac o téme si môžete prečítať v článkoch, ktoré sme publikovali na našom webe:

<https://www.christianitas.sk/na-slovensku-vznikol-spolok-latinskej-omse/>

<https://www.christianitas.sk/portal-business-world-buducnost-katolicizmu-je-v-tradicnej-latinskej-omsi/>

<https://www.christianitas.sk/the-catholic-herald-mladi-sa-hrnu-na-latinsku-omsu-preco-proti-nej-papez-bojuje/>

<https://www.christianitas.sk/moderatorka-vo-francuzsku-pre-mna-je-obrana-latinskej-omse-obranou-nasho-dedicstva/>

<https://www.christianitas.sk/20-dovodov-preco-sa-zucastnit-na-tradicnej-latinskej-omsi-v-roku-2020/>

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/moja-prva-navsteva-tradicnej-latinskej-sv-omse-alebo-5-dovodov-preco-hovorim-ano/>